

Program wychowawczy

Przedszkola Miejskiego nr 5 „Tęcza”

w Gliwicach

„ W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem (...),
umiał być bardziej nie tylko z drugim, ale i dla drugiego”.

Jan Paweł II

Opracowanie:

Jolanta Homa

Barbara Krukiewicz

Przedstawiciele Rady Rodziców

Gliwice 2014

Podstawa prawna

1. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 z póź.zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, Dz.U. z 2009 r., nr 4, poz. 17.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczenia do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników, Dz.U. z 2009 r., nr 89, poz. 730.
5. Statut Przedszkola Miejskiego nr 5 „Tęcza” w Gliwicach.
6. Koncepcja Pracy Przedszkola Miejskiego nr 5 „Tęcza” w Gliwicach.

Spis treści

Spis treści

I. WSTĘP.....	4
II. CELE WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO.....	6
III. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO	6
III. 1. CEL GŁÓWNY	9
III. 2. CELE SZCZEGÓŁOWE.....	9
III.3. KRYTERIA SUKCESU (spodziewane efekty)	10
IV. WARTOŚCI WYCHOWAWCZE I FORMY REALIZACJI.....	11
V. WARUNKI REALIZACJI.....	20
VI. SYSTEM MOTYWACJI.....	22
VII. EWALUACJA.....	24

I. WSTĘP

Doświadczenia edukacyjne zdobywane w wieku przedszkolnym mają bardzo duży wpływ na przebieg edukacji szkolnej i późniejsze losy człowieka. Wynika to między innymi z faktu, że jest on okresem najintensywniejszych przemian rozwojowych, dotyczących procesów poznawczych, osiągnięcia kolejnego stadium dojrzałości fizjologicznej i budowania podstawowych struktur osobowości.

Cele i treści działalności pedagogicznej przedszkola podporządkowane są naczelnym celom wychowania, które wynikają z określonego systemu wartości będących źródłem kultury ludzkiej. Naczelne cele wychowania związane są z systemem wartości ogólnoludzkich, takich jak prawda, dobro, sprawiedliwość, piękno, oraz społecznych powiązanych ze współżyciem społecznym oraz współdziałaniem.

Z tych wartości wynikają normy postępowania społecznego, które przyswojone we wczesnym dzieciństwie wywierają duży wpływ na decyzje człowieka w wieku późniejszym. Wartości społeczne należą do najbardziej istotnych w układzie wartości wyznaczających naczelne cele wychowania, ponieważ integrują wartości ogólnoludzkie i osobiste nadając im społeczny sens.. Najważniejszym celem wychowania jest kształtowanie wszechstronnie rozwiniętej osobowości człowieka, umożliwienie mu samorealizacji i czynnego udziału w życiu społecznym.

Wychowanie odbywa się na dwa sposoby:

- wychowanie naturalne – pod wpływem środowiska, np. w rodzinie,
- wychowanie instytucjonalne – przez oddziaływanie instytucji wychowujących, np. przedszkole..

Bezwzględny priorytet w wychowaniu dziecka ma dom rodzinny. To rodzice są najważniejszymi i pierwszymi nauczycielami swojego dziecka, dlatego mają prawo decydować o procesie wychowania również w przedszkolu.

Dzieci rozpoczynające edukację szkolną powinny reprezentować określony w podstawie programowej wychowania przedszkolnego poziom umiejętności i wiadomości z różnych dziedzin wychowania i nauczania. Zadaniem przedszkola jest kształtowanie cech i postaw dziecka, pozwalających mu w przyszłości na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. W przedszkolu dziecko po raz pierwszy pełni rolę członka większej zbiorowości. Zaspokaja potrzebę kontaktu z rówieśnikami, chętnie się z nimi bawi, zdobywa nowe jakościowo doświadczenia społeczne i emocjonalne.

Nasz program wychowawczy ma na celu wspieranie nauczycieli i rodziców w optymalnym osiągnięciu celów wychowawczych, opiekuńczych oraz dydaktycznych, kierując procesy wychowawcze na właściwe tory. Wartości wyszczególnione w programie wiążą się z pewnymi zasadami, normami, których należy przestrzegać. Dla dzieci ważne jest i jednoznaczne, dostosowane do wieku i etapu rozwoju. Program oparty jest na podstawie programowej wychowania przedszkolnego oraz koncepcji pracy naszego przedszkola. Realizacja założeń programu wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych.

II. CELE WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Cele wychowania przedszkolnego, w myśl obowiązującej podstawy prawnej, opierają się między innymi na:

- monitorowaniu i stymulowaniu rozwoju fizycznego, intelektualnego, emocjonalnego i społecznego,
- kształtowaniu postaw moralnych, poczucia sensu i wartości życia, tożsamości narodowej, wartości uniwersalnych i uczeniu rozróżniania dobra od zła,
- propagowaniu wzorców, norm i zachowań społecznie akceptowalnych,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów rozwojowych w taki sposób, aby dzieci nie odczuwały przykrości z powodu swoich słabych stron,
- przeciwdziałaniu zagrożeniom dla zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci,
- podejmowaniu współpracy z rodziną w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych.

III. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Celem programu jest świadome wprowadzenie dziecka w system pożądaných zachowań, zapewnienie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego wychowanka, poprawa jakości pracy wychowawczej, uwzględnienie potrzeb społeczności przedszkolnej: dzieci, rodziców, środowiska oraz pracowników. Program zawiera cele, które ukierunkowują działalność nauczyciela oraz wspomagają kształtowanie prawidłowych postaw funkcjonowania dzieci w grupie w oparciu o wzmocnienia pozytywne. Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego i zawarty jest w następujących obszarach:

- Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych (1)
- Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych.
- Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku (2)
- Wspomaganie rozwoju mowy dzieci (3)
- Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci (5)

- Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych (6)
- Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt (12)
- Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne (15)

Podstawa programowa

- Budowanie systemu wartości, w tym wychowanie dzieci tak, żeby lepiej orientowały się w tym, co jest dobre, a co złe.
- Kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także łagodnego znoszenia stresów i porażek.
- Rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi.
- Stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych.
- Budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym oraz rozwijanie umiejętności prezentowania swoich przemyśleń w sposób zrozumiały dla innych.
- Kształtowanie u dzieci poczucia przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz postawy patriotycznej.

Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci - porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

1. Obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby zrozumieć to, co mówią i czego oczekują, grzecznie zwraca się do innych w domu, przedszkolu, na ulicy.
2. Przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych.
3. W miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań.
4. Wie, że nie należy chwalić się bogactwem i dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także, że nie należy wyszydzać i szykanować innych.
5. Umie się przedstawić: podaje swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania; wie, komu można podawać takie informacje.

Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych.

Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

1. Umie poprawnie umyć się i wytrzeć oraz umyć zęby.
2. Właściwie zachowuje się przy stole podczas posiłków, nakrywa do stołu i sprząta po sobie.
3. Samodzielnie korzysta z toalety.
4. Samodzielnie ubiera i rozbiera się, dba o osobiste rzeczy i nie naraża ich na zgubienie lub kradzież.
5. Utrzymuje porządek w swoim otoczeniu.

Wspomaganie rozwoju mowy dziecka.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

1. Mówi płynnie, niezbyt głośno, dostosowując ton głosu do sytuacji.
2. Uważnie słucha, pyta o niezrozumiałe fakty i formułuje dłuższe wypowiedzi.
3. W zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach.

Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

1. Dbą o swoje zdrowie; zaczyna orientować się w zasadach zdrowego żywienia.
2. Uczestniczy w zajęciach ruchowych, w zabawach i grach w ogrodzie przedszkolnym, w parku, na boisku, w sali gimnastycznej.

Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

1. Wie, jak trzeba się zachować w sytuacji zagrożenia i gdzie może otrzymać pomoc, umie o nią poprosić.
2. Orientuje się w bezpiecznym poruszaniu się po drogach i korzystaniu ze środków transportu.
3. Zna zagrożenia płynące ze świata ludzi, roślin oraz zwierząt i unika ich.
4. Próbuje samodzielnie i bezpiecznie organizować sobie czas wolny w przedszkolu i w domu; ma rozeznanie, gdzie można się bezpiecznie bawić.

Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

1. Potrafi wymienić zmiany zachodzące w życiu roślin i zwierząt w kolejnych porach roku; wie, w jaki sposób człowiek może je chronić i pomóc im, np. przetrwać zimę.

Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

1. Wymienia imiona i nazwiska osób bliskich, wie, gdzie pracują, czym się zajmują.
2. Zna nazwę miejscowości, w której mieszka; zna ważniejsze instytucje i orientuje się w rolach społecznych pełnionych przez ważne osoby, np. policjanta, strażaka.
3. Wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a stolicą Polski jest Warszawa.
4. Nazywa godło i flagę państwową, zna polski hymn i wie, że Polska należy do Unii Europejskiej.
5. Wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa.

III. 1. CEL GŁÓWNY

Najważniejszym celem Programu Wychowawczego Przedszkola jest stwarzanie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego z naszych wychowanków, zgodnego z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowym i przyrodniczym. Nauczenie dziecka wartości jest najważniejszym zadaniem wychowawczym dla rodziców i nauczycieli, dlatego za cel nadrzędny stawiamy wychowanie dziecka wrażliwego, o wysokiej kulturze osobistej, przygotowanego do życia zgodnego z ogólnie przyjętymi normami społeczno-moralnymi, dbającego o przyrodę i otaczające je środowisko, rozumiejącego konieczność podejmowania działań ekologicznych, wyposażonego w podstawy wiedzy z zakresu ekologii.

III. 2. CELE SZCZEGÓŁOWE

- tworzenie więzi uczuciowej z rodziną i środowiskiem, w którym dziecko wzrasta,

- tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu psychofizycznemu,
- kształtowanie postaw moralnych: kultura osobista, tolerancja, życzliwość, uprzejmość, takt, prawdomówność, sprawiedliwość, odpowiedzialność,
- nabywanie świadomości przynależności narodowej, rozpoznawanie godła, barw narodowych, rozumienie pojęcia ojczyzny,
- poznawanie, przeżywanie i akceptacja takich zachowań jak: dobro, piękno, indywidualność, tolerancja, empatia, koleżeństwo,
- rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra od zła,
- uświadomienie zagrożeń otaczającego świata,
- kształtowanie postawy proekologicznej, budzenie szacunku do przyrody i współodpowiedzialności za otaczające nas środowisko naturalne,
- przygotowanie do właściwego pełnienia ról społecznych,
- rozwijanie umiejętności (polubownego) rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenia do kompromisu,
- uświadomienie dzieciom ich praw i obowiązków.

III.3. KRYTERIA SUKCESU (spodziewane efekty)

Dziecko:

- dostrzega i rozumie potrzeby innych, akceptuje ich odrębność i indywidualność, jest tolerancyjne,
- rozumie i przestrzega zasad zgodnego współżycia w grupie,
- potrafi kulturalnie zwracać się do innych, używa zwrotów grzecznościowych,
- ma poczucie własnej wartości, wiary we własne siły, możliwości i umiejętności,
- potrafi nazywać, wyrażać i kontrolować swoje emocje,
- szanuje wolność innych, cudze zdanie,
- rozumie potrzebę poszanowania cudzej wartości,
- wyraża swoje uczucia, potrzeby i oczekiwania, a także dostrzega je u innych,
- rozumie znaczenie dialogu w rozwiązywaniu sporów, potrafi argumentować swoje racje, oceny i odczucia,

- zna i kultywuje tradycje lokalne, regionalne i narodowe,
- ma świadomość przynależności narodowej: rozpoznaje godło i barwy narodowe, rozumie pojęcie ojczyzna,
- rozumie konieczność przestrzegania zasad zgodnego współżycia ze światem przyrody, przejawia postawy proekologiczne,
- rozumie potrzebę stosowania profilaktyki prozdrowotnej,
- zauważa sytuacje zagrażające bezpieczeństwu własnemu i innych, potrafi unikać zagrożeń,
- umie funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętym powszechnie kanonem norm społecznych,
- zna swoje prawa i obowiązki,
- zna i ceni wartości moralne, takie jak: prawda, piękno, sprawiedliwość, uczciwość, życzliwość, szacunek, wyrozumiałość,
- rozumie swoje prawo do pomocy ze strony dorosłych w trudnych sytuacjach,
- ma poczucie obowiązkowości, odpowiedzialności i wytrwałości decydujące o doprowadzaniu do końca rozpoczętej pracy,
- potrafi cieszyć się z własnych sukcesów, docenia sukcesy innych, umie z godnością przyjmować porażki,
- interesuje się otaczającym światem, poszukuje odpowiedzi na nurtujące je pytania.

IV. WARTOŚCI WYCHOWAWCZE I FORMY REALIZACJI

Wartość: KULTURA BYCIA

Zasada: Bądź kulturalny

Normy postępowania:

1. Używaj form grzecznościowych: „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”.
2. Pamiętaj o witaniu i żegnaniu się – odpowiednio używaj wyrażeń: „dzień dobry”, „do widzenia”, „cześć”.
3. Stosuj zasadę „Dziewczynka ma pierwszeństwo”.
4. Okazuj szacunek dorosłym (starszym osobom).
5. Słuchaj, gdy ktoś mówi, nie przerywaj.
6. Nie niszczy (zabawek, przedmiotów, pracy innych).

7. Prawidłowo posługuj się sztucami.
8. Po skończonym posiłku wytrzymaj usta, podziękuj i zasun krzeselko.

Formy realizacji:

- dostarczanie dzieciom właściwych wzorców zachowania, m. in. poprzez postępowanie nauczyciela, teatryki, pogadanki, bajki, teksty literackie itp.,
- organizowanie uroczystości, np. z okazji Dnia Babci i dziadka, Dnia Matki,
- scenki sytuacyjne kształtujące pozytywne postawy społeczne, uświadamiające potrzebę stosowania zwrotów grzecznościowych,
- wykorzystywanie różnorodnych sytuacji dnia codziennego, również zajęć z całą grupą, do zwracania uwagi na swój sposób bycia, komunikowania się z innymi, zwracania się do innych.

Wartość: ZDROWIE

Zasada: Dbaj o zdrowie swoje i innych.

Normy postępowania:

1. Nie krzycz, mów umiarkowanym głosem.
2. Bierz udział w zabawach ruchowych, spacerach i wycieczkach (przebywaj często na świeżym powietrzu).
3. Ubieraj się stosownie do pogody i pory roku.
4. Pokonuj uprzedzenia do niektórych potraw poprzez ich próbowanie.
5. Myj ręce przed posiłkami i po wyjściu z ubikacji.
6. Zasłaniaj usta przy kichaniu i kasłaniu.
7. Prawidłowo wydmuchuj nos.
8. Myj zęby po posiłku.

Formy realizacji:

- wycieczki oraz spacer w bliższe i dalsze środowisko,
- pogadanki zachęcające dzieci do czynnego wypoczynku, do ograniczania czasu spędzanego przez telewizorem,
- organizowanie teatryków o tematyce prozdrowotnej,
- nauka wierszy i piosenek,
- czynny udział w zabawach i zajęciach ruchowych,

- ćwiczenia poranne i gimnastyczne,
- przenoszenie (przy sprzyjającej pogodzie) zabaw ruchowych do ogrodu,
- organizowanie olimpiad sportowych i ekologicznych,
- organizowanie korowodów Ekologicznych i Dni Ziemi.

Wartość: BEZPIECZEŃSTWO

Zasada: Dbaj o bezpieczeństwo swoje i innych

Normy postępowania:

1. Słuchaj poleceń dorosłych.
2. Dostrzegaj sytuacje zagrażające bezpieczeństwu twojemu i innych.
3. Mów, czego się boisz.
4. Informuj dorosłych o swoich dolegliwościach (skaleczenie, złe samopoczucie).
5. Nie oddalaj się od grupy z miejsca zabawy, oraz podczas wycieczek i spacerów.
6. Przestrzegaj zasad ruchu drogowego dla pieszych.
7. Pamiętaj swój adres zamieszkania, imię i nazwisko.
8. Nie zbliżaj się do nieznanymi zwierząt i nie dotykaj nieznanymi roślin.
9. Pamiętaj numery alarmowe policji, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego.
10. Nie krzywdź kolegów i koleżanek (nie bij, nie popychaj, nie przezywaj, itp.).
11. Zachowaj ostrożność w kontaktach z obcymi.
12. Nie baw się w miejscach niedozwolonych.
13. Korzystaj z narzędzi i przyborów (np. nożyczek, łopatk) zgodnie z zasadami ich użytkowania.
14. Nie manipuluj urządzeniami elektrycznymi bez nadzoru dorosłych.
15. Zgłaszaj uszkodzone zabawki i przybory.

Formy realizacji:

- dostarczanie wzorców właściwego zachowania,
- spotkania z osobami, które dbają o bezpieczeństwo ludzi i udzielają pomocy, np. z policjantem, strażakiem, strażnikiem miejskim, dzięki którym dzieci dowiadują się, jak należy zachować się w sytuacjach zagrożeń,
- poznanie niektórych możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu,
- ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w przedszkolu;

zawieranie umów dotyczących zasad zachowania bezpieczeństwa w czasie pobytu w przedszkolu, spacerów i wycieczek, prowadzące do zrozumienia konieczności przestrzegania umów oraz uczące dostrzegania i unikania zagrożeń,

- prowadzenie zajęć i zabaw kształtujących rozumienie zasad kodeksu drogowego dla pieszych,
- praca z wykorzystaniem ilustracji i historyjek obrazkowych pomagająca dzieciom zrozumieć przyczyny i skutki przedstawionych sytuacji, kształtująca umiejętność dokonywania oceny zdarzeń pod kątem bezpieczeństwa i przewidywania konsekwencji określonych zachowań,
- wykorzystanie utworów literackich rozwijających dziecięcą wyobraźnię, pozwalających na ocenę postępowania bohaterów, umożliwiających identyfikowanie się z postaciami stanowiącymi wzór do naśladowania,
- wyjścia poza teren przedszkola (spacery, wycieczki),
- zabawy organizowane i swobodne na terenie ogrodu przedszkolnego,
- zapoznanie dzieci z regulaminami: sali zabaw, szatni, sali gimnastycznej, placu zabaw.

Wartość: WSPÓŁŻYCIE W GRUPIE / KONTAKTY RÓWIEŚNICZE

Zasada: Kontroluj swoje zachowanie / Bądź koleżeński

Normy postępowania:

1. Wyrażaj swoje emocje w sposób zrozumiały i akceptowany przez innych.
2. Zwracaj się z problemem do nauczyciela.
3. Nie obrażaj się.
4. Nie wyrządzaj krzywdy innym, nie wyśmiewaj się z kolegi / koleżanki.
5. Baw się tak, abyś nie przeszkadzał innym.
6. Pamiętaj o konsekwencjach swojego zachowania.
7. Słuchaj, co mówią inni, spokojnie oczekuj na swoją kolej.
8. Pomagaj młodszemu, słabszemu, mniej sprawnemu.
9. Dziel się z innymi tym, co masz.
10. Ciesz się z własnych sukcesów, doceniaj sukcesy innych.
11. Z godnością przyjmuj porażki.

Formy realizacji:

- uwrażliwianie na potrzeby innych,

- zachęcanie i pomaganie wychowankom we wszelkich działaniach na rzecz innych, organizowanie zbiórek na rzecz potrzebujących – biednych i chorych dzieci oraz zwierząt ze schronisk,
- dostarczanie wzorców właściwego zachowania poprzez teksty literackie, bajki, inscenizacje itp.,
- ustalanie i wdrażanie do respektowania zasad i reguł zgodnego współżycia w grupie,
- prace zespołowe uczące współpracy i współdziałania w planowaniu i realizowaniu wspólnie wytyczonego celu,
- udział w konkursach (plastycznych, muzycznych, recytatorskich) przedszkolnych i międzyprzedszkolnych,
- zabawy tematyczne stwarzające okazje do nawiązywania do kontaktów, odtwarzania ról społecznych, wzmacniania pozytywnych zachowań,
- zabawy dydaktyczne utrwalające wiadomości o środowisku społecznym i wskazujące obowiązujące w nim zasady postępowania,
- ustalenie form nagradzania i karania zachowań respektujących / nieprzestrzegających proponowanych przez dzieci norm i zasad zachowań,
- opracowanie Kodeksu Zachowań w grupie, stworzenie tablic motywacyjnych (przyznawanie punktów., serduszek, gromadzenie naklejek itp.).

Wartość: ŁAD, PORZĄDEK, ESTETYKA OTOCZENIA

Zasada: Dbaj o ład, porządek i estetykę otoczenia.

Normy postępowania:

1. Po skończonej zabawie odkładaj zabawki, przybory na miejsce.
2. Śmieci wyrzucaj do kosza.
3. Dbaj o estetykę swojego wyglądu.
4. Ubranie i buty odkładaj na swoją półkę w szatni.
5. Korzystaj z wycieraczki.
6. Segreguj surowce wtórne, wykorzystuj je do zabaw i prac plastycznych.

Formy realizacji:

- ustalanie i wdrażanie do respektowania zasad i reguł utrzymania porządku w sali przedszkolnej oraz w ogrodzie,
- przekaz literacki dostarczający prawidłowych wzorców postępowania, wpływający

na świadomość i rozumienie znaczenia utrzymywania porządku w bliższym i dalszym otoczeniu,

- konsekwencja w doprowadzaniu do końca prac porządkowych po skończonej zabawie, pracy plastyczno – technicznej,
- metoda zadaniowa (powierzanie konkretnych zadań wychowankom), praktyczne wykonywanie czynności.

Wartość: CUDZA WŁASNOŚĆ

Zasada: Szanuj cudzą własność.

Normy postępowania:

1. Jeśli chcesz wziąć, zobaczyć czy pobawić się rzeczą należącą do innej osoby, zapytaj o zgodę właściciela.
2. Nie niszczyć cudzej własności.
3. Oddaj pożyczoną rzecz właścicielowi.

Formy realizacji:

- uwrażliwianie na potrzebę bezwzględne szanowania cudzej własności,
- wykorzystanie literatury dziecięcej.

Wartość: ŚRODOWISKO NATURALNE

Zasada: Szanuj środowisko naturalne

Normy postępowania:

1. Nie hałasuj w lesie.
2. Nie zanieczyszczaj środowiska naturalnego (las, rzeka, jezioro, park, ogród przedszkolny).
3. Nie łam drzew.
4. Nie deptaj trawników.
5. Nie zrywaj roślin chronionych, nie niszczyć grzybów których nie znasz.
6. Segreguj odpady
7. Oszczędzaj wodę i prąd.
8. Zbieraj makulaturę.

Formy realizacji:

- przykład osobowy nauczyciela i osób znaczących w życiu dziecka,

- prowadzenie zajęć i zabaw kształtujących proekologiczny styl życia,
- spacery i wycieczki rozbudzające emocjonalny stosunek do przyrody poprzez ukazanie jej znaczenia dla życia człowieka, wdrażające do zachowania ostrożności wobec zwierząt i ptaków żyjących na wolności, stwarzające okazję do przypominania o zakazie dotykania i jedzenia nieznanymi roślin,
- umożliwienie dzieciom udziału w pracach hodowlanych, doświadczeniach, eksperymentach,
- filmy edukacyjne pomagające zrozumieć konieczność ochrony przyrody,
- dostarczanie dzieciom właściwych wzorców zachowania, m. in. poprzez postępowanie nauczyciela, teatryki, pogadanki, bajki, teksty literackie itp.,
- udział w projektach oraz akacjach na rzecz ochrony środowiska.

Wartość: RODZINA

Zasada: Poznaj tradycje swojej rodziny

Normy postępowania:

1. Poznaj swoje nazwisko i dokładny adres zamieszkania.
2. Poznaj imiona najbliższych członków swojej rodziny.
3. Szanuj swoich rodziców i dziadków.
4. Bądź troskliwy w razie choroby domowników.
5. Wykonuj stałe obowiązki.
6. Poznawaj tradycje swojej rodziny.
7. Rozmawiaj z rodzicami, dziadkami o ich pracy.
8. Pamiętaj o uroczystościach rodzinnych i aktywnie w nich uczestnicz (np. Dzień Matki, Dzień Taty, Dzień Babci i Dziadka).

Formy realizacji:

- pobudzanie ciekawości do interesowania się tradycjami swojej rodziny,
- wzmacnianie więzi poprzez udział rodziców i dziadków w uroczystościach oraz imprezach organizowanych w przedszkolu (np. uroczystości okolicznościowe, wycieczki, piknik).

Wartość: OJCZYZNA

Zasada: Bądź małym patriotą

Normy postępowania:

1. Poznaj i szanuj symbole narodowe: godło, flagę, hymn.
2. Poznaj legendy związane z historią Polski i regionu śląskiego.
3. Poznaj zabytki i pomniki polskiej historii (m. in. Wawel, Zamek Królewski).
4. Bądź dumny z kraju, w którym mieszkasz.
5. Szanuj język ojczysty i tradycje narodowe.
6. Poznaj piękno i historię swojego miasta i regionu.
7. Poznaj swój region: obrzędy, zwyczaje, elementy gwary, przemysł.

Formy realizacji:

- uświadamianie dzieciom ich przynależności narodowej (podczas zajęć i przy nadarzających się okolicznościach),
- spacer i wycieczki, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej i zabytków,
- czytanie dzieciom utworów literackich w połączeniu z oglądaniem ilustracji umacniające i rozwijające przywiązanie do kraju rodzinnego, wzbogacające kulturę języka,
- baśnie i legendy zapoznające dzieci z przeszłością ojczyzny, przekazujące dzieciom nieprzemijające idee patriotyzmu, jak również duchowe wartości kultury narodowej,
- oglądanie filmów, albumów i fotografii pokazujących dzieciom najciekawsze miejsca regionu, w którym żyją oraz zapoznające z typowymi krajobrazami i folklorami Polski,
- wycieczki do muzeów i miejsc związanych z kulturą i historią miasta i regionu,
- współpraca z Centrum Edukacji Regionalnej w Żorach-Osinach,
- kąciki regionalne będące okazją do gromadzenia eksponatów, wytworów sztuki ludowej, fotografii, okazów przyrodniczych z regionu,
- kultywowanie w przedszkolu tradycji świątecznych, np. malowanie pisanek, śpiewanie kolęd.

Wartość: WARTOŚCI MORALNE

Zasada: Kieruj się wartościami, nie krzywdź innych

Normy postępowania:

1. Odnos się do innych z szacunkiem.
2. Dbaj o język, używaj zwrotów grzecznościowych oraz form językowych wyrażających szacunek, zwracaj się grzecznie i kulturalnie do dzieci i dorosłych.
3. Szanuj cudzą godność, prywatność. Nie ranić uczuć innych. Nie sprawiaj im przykrości, pamiętaj każdy ma prawo być inny.
4. Proś o pomoc, ale też bądź gotowy na odmowę. Odmowę przyjmuj spokojnie i ze zrozumieniem, akceptując prawo drugiej osoby do nieudzielania ci pomocy. Za okazaną pomoc bądź wdzięczny i wyrażaj tę wdzięczność odpowiednimi słowami.
5. Akceptuj odmienność innych ludzi, niepełnosprawność, bądź tolerancyjny.
6. Staraj się dotrzymywać danego słowa, oraz zawartych umów.
7. Mów prawdę.
9. Odpowiedzialnie wypełniaj swoje obowiązki.
8. Miej odwagę przyznać się do winy.
9. Unikaj przemocy, nie bądź agresywny.

Formy realizacji:

- pogadanki, uświadamiające dzieciom potrzebę kierowania się w życiu szacunkiem, dbałością o język, grzecznością w słowach, grzecznością w gestach i zachowaniu,
- organizowanie zajęć wychowawczo – dydaktycznych poświęconych ludziom różnych ras i narodów,
- zabawy prowadzone metodą pedagogiki zabawy oddziaływujące na sferę emocjonalną dziecka, sprzyjające wyzwolaniu pozytywnych uczuć, wzmacniające poczucie akceptacji,
- scenki dramatyczne pozwalające na odgrywanie określonych sytuacji,
- słuchanie utworów literackich stwarzające okazję do poznawania różnych sytuacji, formułowania ocen i wyciągania wniosków,
- uświadamianie dzieciom, że jest wiele sposobów radzenia sobie z własną złością,
- przykład osobowy osób znaczących w życiu dziecka.

V. WARUNKI REALIZACJI

Programem wychowawczym objęte są dzieci przedszkolne. Zadania wychowawcze realizowane będą w sposób ciągły przez wszystkich nauczycieli poprzez odpowiedni dobór metod i form pracy, literaturę, pomoce dydaktyczne oraz stosowanie środków wychowawczych wzmacniających pozytywne zachowania dzieci. Nauczyciele będą współpracować z rodziną dziecka w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych. Dzieci zaangażują się we wspólne tworzenie i przestrzeganie Kodeksu Zachowań. Pracownicy niepedagogiczni będą wspierać działania nauczycieli.

Program obejmuje funkcjonowanie dziecka w grupie w zakresie podstawowych dziedzin życia przedszkolnego:

- samoobsługi i czynności higienicznych,
- zabaw samorzutnych,
- zajęć i zabaw zorganizowanych, uroczystości,
- spożywania posiłków,
- spacerów, wycieczek, zabaw na powietrzu.

W naszym Przedszkolu

DZIECKO:

- czuje się bezpieczne,
- poznaje swoje prawa i obowiązki,
- rozwija się twórczo i jest samodzielne,
- ma możliwość indywidualnego rozwoju i osiąga sukces,
- uczy się dostrzegać swoje mocne strony,
- buduje pozytywny obraz samego siebie,
- jest świadome swojej przynależności narodowej,
- uczy się dostrzegać potrzeby innych ludzi,
- interesuje się otaczającym je środowiskiem,
- szanuje przyrodę, czuje się za nią odpowiedzialne,
- posiada podstawową wiedzę z zakresu ekologii,
- rozumie znaczenie ruchu i sposobu odżywiania się dla prawidłowego rozwoju człowieka,
- osiąga gotowość szkolną.

W naszym Przedszkolu

RODZICE:

- uzyskują pomoc pedagogiczną,
- otrzymują obiektywną ocenę postępów i niepowodzeń dziecka,
- wyrażają otwarcie swoje opinie i spostrzeżenia na temat pracy przedszkola,
- bezpośrednio rozmawiają z nauczycielem o trudnych sprawach wychowawczych,
- czynnie uczestniczą w życiu przedszkola,
- wspierają przedszkole w jego działaniach,
- chętnie współpracują z nauczycielami na rzecz grupy i przedszkola.

W naszym Przedszkolu

NAUCZYCIELE:

- aktywnie realizują zadania przedszkola określone w dokumentacji wewnętrznej placówki,
- współpracują z rodzicami i środowiskiem lokalnym,
- doskonalą swoją wiedzę i zdobywają nowe doświadczenia,
- wykorzystują twórcze i aktywne metody pracy,
- monitorują efektywność własnej pracy,
- dzielą się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami,
- prowadzą obserwację pedagogiczną i diagnozują rozwój dziecka,
- dobierają metody wychowawcze i dydaktyczne, które wspomagają indywidualny rozwój dziecka,
- proponują rodzicom różnorodne formy współpracy,
- pogłębiają wiedzę rodziców poprzez informowanie o osiągnięciach i ewentualnych niepowodzeniach dziecka oraz wzbogacanie wiedzy pedagogicznej rodziców,
- zbierają niezbędne informacje dotyczące warunków życia dziecka, jego zainteresowań.

W naszym Przedszkolu

PRACOWNICY OBSŁUGI:

- współdziałają w nauczycielami w podejmowanych działaniach,
- dbają o bezpieczeństwo dzieci,
- w kontaktach interpersonalnych są dyskretni, życzliwi i taktowni.

Powyższy program uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej – dzieci, rodziców, pracowników oraz środowiska lokalnego. Integruje nauczycieli i rodziców w realizacji celów wychowawczych. Jego zadaniem jest określanie, jakimi wartościami powinniśmy kierować się w stosunku do naszych wychowanków, ich rodziców, jakie normy postępowania, czy zachowania są pożądane, aby dziecko potrafiło funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętymi normami społecznymi. Podstawowym warunkiem realizacji programu jest systematyczność i konsekwencja w podejmowanych działaniach.

VI. SYSTEM MOTYWACJI

Skutecznym środkiem wychowania są pochwały i nagrody.

Nagradzamy za:

- podporządkowanie się umowom, zasadom wspólnie ustalonym,
- bezinteresowną pomoc innym (dzieciom i dorosłym),
- za wysiłek włożony w wykonanie pracy, zadania z uwzględnieniem możliwości dziecka,
- za bardzo dobre wypełnianie powierzonych obowiązków (np. dyżury).

Formy nagród:

- pochwała indywidualna,
- pochwała wobec grupy,
- pochwała w postaci specjalnego znaczka, nalepki,
- pochwała przed rodzicami,
- pochwała w postaci różnych emblematów uznania na tablice motywacyjne (serduszka, minki itp.),

- dostęp do atrakcyjnej zabawki, zajęcia, zabawy.

Po ustaleniu norm postępowania wskazane jest ustalenie określonych konsekwencji za brak podporządkowania się przyjętym normom, umowom i zasadom.

Środki zaradcze stosujemy za:

- nieprzestrzeganie ustalonych zasad i norm współzycia w grupie i w przedszkolu,
- stwarzanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu własnemu i innym,
- agresywne zachowanie skierowane wobec dorosłych, dzieci i przedmiotów,
- przeszkadzanie innym w zabawie,
- celowe nie wywiązywanie się z podjętych obowiązków,
- niszczenie cudzej własności oraz wytworów prac innych dzieci.

Formy środków zaradczych w przypadku niestosowania się do ustalonych wspólnych zasad:

- słowne upomnienie oraz rozmowa (przypomnienie obowiązujących zasad),
- poinformowanie rodziców o przewinieniu,
- upomnienie wobec grupy,
- wyrażanie przez nauczyciela swojego smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka,
- propozycje aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji,
- ukazywanie następstw zachowania, aby skłonić do autorefleksji,
- odsunięcie na krótki czas od zabawy, czasowe odebranie przyznanego przywileju, np. utrata funkcji dyżurnego (spokojna i rzetelna informacja dotycząca czynu, a nie uderzająca w charakter dziecka).

Dziecko potrzebuje precyzyjnego i wyraźnego określenia, co jest dozwolone, a czego nie wolno. Nauczyciele razem z dziećmi powinni opracować „Kodeks Zachowań” obowiązujący w danej grupie. Będzie on wspierał i motywował dzieci do przestrzegania ustalonych zasad i norm postępowania, a wychowawcom da możliwość konsekwentnego egzekwowania kodeksu. Budowanie systemu motywacji opiera się na stosowaniu nagrody zaraz po wystąpieniu zachowania pożądanego, przechodzeniu od nagradzania ciągłego do sporadycznego, nagradzania nie tylko efektów, ale też prób wykonania czynności. Dziecko

częściej reaguje na pochwałę niż na karę, dlatego też program wychowawczy przedszkola oparty jest na wzmocnieniach pozytywnych.

VII. EWALUACJA

Program poddany zostanie ewaluacji. Ewaluacja uwzględniać powinna opinię wychowanków, rodziców, nauczycieli, pracowników przedszkola, wytwory dzieci.

Sposoby ewaluacji:

- ankiety (skierowane do rodziców, nauczycieli i pracowników administracyjno-obługowych),
- analiza dokumentów (zapisy w dziennikach, plany miesięczne w poszczególnych grupach, arkusze obserwacji dziecka, hospitacje diagnozujące, sprawozdania z realizacji programu, ocena realizacji programu na podsumowującej I i II półrocze Radzie Pedagogicznej),
- analiza dokumentacji współpracy z rodzicami (protokoły zebrań z rodzicami, informacje zwrotne od rodziców),
- rozmowy z dziećmi, rodzicami, wychowawcami grup,
- materiał reportażowy (kronika przedszkola, strona internetowa).